

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Szirmay István
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmeték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

Ami nem lehet, az nem lehet.

— június 19.

A kormányválság vajudó küzdelmeit messziről szemlélve, sensatiós jóvendölések helyett csak azokról a megfigyelésekről adhatunk számot, amit ez a válság már is kétségtelen tanúságként állít elibénk.

Igen, ennek a válságnak értékes — és tegyük hozzá azonnal — igen örvendetes tanulságai vannak.

Azok a bizonyos, Deák Ferenc-féle hagyományok, melyeket anynyi gunnyal emlegetett és ostorozott a küzdelmének végét tisztán fel nem ösmerő ellenzéki tábor, Széll Kálmán négy esztendő kormányá alatt — ugy látszik — ki nem irtható gyökeret vertek a nemzet szívében és meg nem rendíthető politikai hitvallásává váltak államférfiainknak.

A hit az alkotmány erejében, — a féltékeny ragaszkodás a törvényes állapotok változatlan fenntartásához régóta nem nyilatkozott meg a magyar politikai életben olyan egyetemlegesen és hatalmasan, mint most, mikor Tisza István hozzáfogott kormányalakítási kísérleteihez.

Az az előzetes feltevés, hogy Tisza István vállalkozása bizonyos „erős kéz” politikáját jelentí és az a magyarázat, melyet az „erős kéz” fogalmának a szálló hírek adtak, t. i. hogy Tisza István azzal a célzattal vállalkozik a kormányelnökségre, hogy a katonai javaslatokat szigorú rendszabályokkal, házszabálymódosításokkal és más, ezekenél is végzetesebb eszközökkel mindenképpen keresztül vigye, érthető idegességet keltett az egész közvéleményben és tartózkodó álláspontot parancsolt még azokra is, akiknek politikai meggyőződése szerint egy designált miniszterelnök kormányalakítási törekvései elé sohasem szabad nehézségeket gördíteni már a korona kétségtelen jogainak respektálása miatt sem.

A dolgok azonban tovább fejlődtek.

Ma már arról kapunk hírt, hogy egyre bizonyosabbnak látszik, miként a Tisza gróf kormányalakítási kísérlete nem fog eredményre vezetni. Azok a férfiak, akiket kabinetének megnyerni akart, nem hajlandók tárcát vállalni.

Őszintén bevallom, nem vagyok abban a helyzetben, hogy ellenőrizhetném a különböző forrással és különböző célzattal bíró híreknek megbízhatóságát. A Tisza

István terveiről pedig még akkor is igen nehéz volna helyes fogalmat alkotni, ha egészen bizonyos volna az, hogy a Neue Fr. Pr. egymást követő két hiradása, amelyekben a jóvendőről némi perspektívát nyújtott, teljesen egybe esik is a Tisza István ma még ismeretlen programjával. Ezek a közlemények ritka művészettel vannak megfogalmazva abban a tekintetben, hogy belőlük semmi bizonyosat kiolvasni ne lehessen.

Azt a tényt tehát, hogy a 67-es alap legkipróbáltabb hívei is tartózkodnak a Tisza István kabinetjében tárcát vállalni, az igazi, valódi okra visszavezetni, természetesen, nem tudom.

De ha a Wekerle és a többi jelöltek visszautasító elhatározásának az a valódi forrása, mert az előttük bizonyára őszintén feltárt program sérti az ő alkotmányos felfogásukat, ugy egészen bizonyos, hogy annak a programnak az alapján parlamentáris kormányt alakítani nem lehet.

Valamikor, a hirhedt régi rendszernek korszakában talán akadt volna kormány és akadt volna többség olyan kísérletekre is, melyek lazább felfogással is hajlandók kezelni alkotmányunk sarkalatos tételeit, de a korszellemet egy csapásra visszafejleszteti, a történelmet visszacsinálni nem lehet. Már pedig el nem tagadható igazság az, hogy mióta parlamentünk átesett azon a tisztító tüzön, mely a Széll-kormány megszületéséhez vezetett; mióta a nemzet lelkiismerete felszabadult azokból a bilincsekből, melyekbe annyi éven át verve volt; mióta a szabadságszeretet és a törvénytisztelet kiűzte a kortespolitikát a közigazgatás forumairól is, azóta egy kalandos, alkotmányunk sarkalatos tételeivel kísérletező politika Magyarországon teljesen elveszítette már talaját.

Tisza Istvánt nem ösmerem; programját a N. F. P. nyomán sem tudom teljes bizonyossággal kibetűzni és így nem akarok neki efajta kísérletezéseket imputálni. Az én értelmem előtt lehetetlennek látszik, hogy az a férfi, aki a parlament porondján vitta ki magának a jogot arra, hogy válságos időkben feléje forduljon a legfelsőbb bizalom, magának a parlamentnek szabadságát, vagy azokat az alaptörvényeket, melyeken parlamentaris életünk nyugszik: valaha megtámadni, vagy lényegükből kiforgatni szándékoznék. De ha még is ilyesmi volna szándékában, ugy tessék tudomá-

sul venni, hogy ez egyszerűen nem lehet.

Nem lehet, mert a magyar közéletben az alkotmányos érzék, mióta annak ujjaszületése 4 évvel ezelőtt bekövetkezett, sokkal erősebb és kiterjedtebb gyökereket vert, mint újabb alkotmányos életünk bármely korszakában.

És ez az erős alkotmányos érzék az, amely a Tisza István vállalkozása elé oda kiáltja: ezen az uton Magyarországot kormányozni nem lehet.

Ma, egy bekövetkezett válság kellő közepében és a még beállható válságok előestéjén, különösen jól esik erre gondolni.

És különösen jól esik hálással visszaemlékezni arra a férfura, aki az alkotmányos felfogásnak valóságos incarnatiója volt: Széll Kálmánra, akinek egy rövid hónappal ezelőtt éppen e miatt szavazott bizalmat vármegyénk közönsége.

Ezt irtam tegnap. A bizonytalanság ködéből azóta határozottabb formában válltak ki a tények. Befejezett dologgá vált, hogy Tisza Istvánnak első kormányalakítási kísérlete nem sikerült és erről jelentést teendő, újból Bécsbe utazott. Mit hoz a jóvendő, az ismét bizonytalan. Ennek a jóvendőnek a bölcsőjénél azonban most már bizonyosan ott fog állani az egész Magyarország meg nem ejthető ragaszkodása alkotmányához és annak sarkkövéhez: a parlamentáris kormányzathoz.

Szirmay István.

Rákóczi napja.

— június 17.

A f. hó 14-én tartott Rákóczi ünnepély lefolyásáról hozott tudósításunk kiegészítéséről alább közöljük Kossuth Jánosnak a vármegye diszgyűlésén elmondott remek történelmi tanulmányát, továbbá Matolay Etelének Borsiban tartott gyönyörű emlékbeszédét és a Boruth Elemér hatalmas ódáját, „Rákóczi Ferenc születése napján,” melyet most Ambrózy Terézke szavalt nagy hatás mellett. Tudósításunk nem volna hü, ha ebből az alkalomból meg nem emlékeznénk arról a lángelkű és édes szavu költőről, akinek első sorban köszönhetjük, hogy Rákóczi Ferenc szülő háza emléktáblával megjelölve van. Ez a kedves tollu költő, ez a fáradhatatlan tevékenységgel megáldott ember, lapunk egykori szerkesztője Boruth Elemér volt, akinek kezdeménye-

zésére vette kezébe az emléktábl ügyét az ujhelyi *tourista társaság*. 1882-ben leplezték le az emléktáblát és az a hatalmas óda, mely a Boruth lelkéből akkor kifakadt, most, június 14-én már másodsor szárnyalt Borsiban a magyarok istenéhez.

Kossuth János beszéde következőleg hangzik:

Méltóságos főispán úr!

Tekintetes közgyűlés!

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Azokhoz a nagy érzésekhez, amelyekkel szívünk csordultig betölt, a gondolatok ama viharos torlódásához, amely elménket feszíti, olyan nehéz méltó kifejezéseket találni, midőn a nemzeti kegyelet oltára körül csoportosultunk Zemplénvármegye ősi székházában, amely oltár képe utolsó nemzeti fejedelmünk dicsőült alakja, de azt hiszem, hogy az oltárkép varázsa által felköltött érzelm közönsége, a szívek együtt dobbanása, a lelkünk szemében elő tűnő daliás idők emléke, amelyet a történelem és a nemzet lelkének mélyéből fakadt költészet nemtői örök fényvel sugároztak be, szárnyat fognak adni a gondolatnak ékesszólás nélkül is.

Midőn ma vármegyénk ünnepe: arra az oltárra áldozatul hozza legtisztább hazafias érzelmeit, a hálát és az ünnepelel eszméinek igazságába vetett rendíthetetlen hitét, a nemes példája által felköltött ihletet, lelkesedését, biznyságául annak, hogy az alatt a kétszáz esztendő alatt, amelynek távlatából ma visszapillantunk a történelem pártatlan ítélőszéke igazat adott a dicsőültnek, s hogy hálás nemzete örök eszményei közé avatta alakját biztosítva számára ott is a halhatatlanságot. Igen. Az a férfi, akinek ma emléket ünnepelek, az idők folyamában nemzeti eszmévé tömörül, a függetlenség, az elemi erővel kitörő magyar faji érzés egyik leghatalmasabb megtestesítője lett, s így emléke nemzeti közkinccs, de a zempléni magyar ember érzelm világában különös helyet követel magának azért, mert születésével vármegyénk földjét szentelte meg, és azért, mert vármegyénk a Rákóczi hagyományok annyi édes és bánatos emlékeit őrizi. Igazi szent földje tehát vármegyénk a magyar szabadságnak, amely a megváltó születését látta, s annak a nagy tragédiának, amelyik Borsi és Rodostó közt lefolyt kiindulási pontja volt.

A kor, amelyik szereplését megelőzte s amelyikre vissza kell pillantnunk, a leggyászosabb volt hazánk történelmében. Magyarország mélyebb örvény szélen állott, mint zivataros multjának bármelyik szakában, sőt, miután az oknyomozó történelem annak az absolutistikus politikának minden részletét földérite, elmondhatjuk, hogy a teljes megsemmisüléshez soha közelebb nem állott, mint I-ső Lipót uralkodásának vége felé. Fájdalmas igazság: hogy míg a nemzeti öntudatnak a török uralom dülő rombolása alig volt képes ártani, addig a történelmi jogfolytonosság alapjára helyezkedett törvényes, de jogtalan eszközökkel uralkodó királyság csaknem a sirját ásta meg. Az ozmán uralom megdöntése csak a felcserélt jármot tette nehezebbé, mert ez alatt a lelki-

Ferencz József keserűvíz

az egyedül elismert kellemes
ízű természetes hashajtószert,

ösmereti szabadság is súlyosan szenvedett. Míg Európa nyugati nemzetei nemes kötelességtudással rótták le azt a nagy kölcsönt Buda visszavételénél nyújtott segítségükkel, amelylyel a magyar nemzetnek oltalmazásában tanúsított példátlan vérpazarlásaért századokon át adóssai voltak, addig a hatalom a kötelességből jogalapot formált Magyarország állami önállóságának megsemmisítésére s hazánkat nem felszabadított, önállóságát visszanyert országnak tekintette, hanem a fegyverrel hódított tartomány sorsára kárhoztatta, a nemzet vért és vagyonát világalami versengésének erőforrásul használva fel. De a nemzet bízva igazságaiban, amelyeket soha föl nem adott állami önállóságának tudatából, s uralkodói eskü és koronázási hitlével erejéből merített, élni akart, még pedig nem szolgaként, nem a caesari eszmé gőgös és telhetetlen hatalmi vágyának egy büszke nemzet önértében méltatlan eszközeként, hanem mint szabad nemzet, ura annak a földnek, a melyet immár 800 esztendőn keresztül honának vallhatott, amelyen világtörténelmi hivatását az idegen népek tengerében súlyos küzdelmek, nagy szenvedések közt, de dicsőségesen betöltötte, s amely az európai polgárosodást végpusztulással fenyegetett mongol, majd Irand hatalmi árjának hullámöröje volt.

Egy felől az erőszak, amely uralmának alapszemjéjét a sötét lelkű és vérszomjas spanyol szellemből merítette, más felől egy nemzet soha el nem évülhető törvényes igazsága ütköztek össze és ez a versengés miután fájdalom, a hatalom és erő nem az igazságot szolgálták, vérbe és gyászba borították a szerencsétlen Magyarországot. Borzalom nélkül nem lapozhatjuk annak a kornak a történetét, amelyben a jogart a pallos helyettesítette, amelyben az önkény sátna hada sokáig büntetlenül gázolt egy boldogtalan nemzet vérében és könyvében, gyakorta felül múlva a legsötétebb középkor barbárjait is, akik áldozataiktól olykor legalább a gyors halál kegyetlen kegyelmét nem vonták meg.

Más nemzetek is nyögtek az önkény igáját Európában abban a korban, amely az emberjogoknak, a népek szabadságának sehol sem kedvezett. Angolország és a Németalföldi egyesült államok kivételével annak a kornak a hadvezetése, diplomáciája, nem volt tekintettel a népek szenvedéseire más országokban sem, jaj volt a legyőzötteknek Európa-szerte, ahol a hatalmi féltelenség irgalmat sem ösmert, csak hogy más nemzetek szenvedései nem voltak vigasztalanok, mert azokat nem súlyosította az a kegyetlen bizonyosság, hogy az önkény a nemzeti lét ellen szegezi fegyverét. Ez a keserű pohár a magyar nemzet számára volt fontartva mint amelyik legárvább volt Európa minden népei között.

A himnus költője ahhoz a felsőes fohászához, amelyben Isten áldását kéri nemzetére mert megbűnhődte a multat s jövődőt bizonyára ennek a korszaknak az átérzéséből meríthette a legfájdalmasabb ihletet. Mert a nemzet soha igazságtalanabbul és soha súlyosabban nem szenvedett. Kész volt teljesíteni minden kötelességet, amelyet az alkotmány és a törvényesen gyakorlandó uralkodói jogkör megköveteltek, ontotta vért a nemzet érdekében nem állott dinasztikus háboruban, hódolattal vette volna körül koronás királyát, mert a király iránti hűséget a magyar nemzet vérébe oltotta történelmünk szent hagyománya, de fajunk életstöne is felismerte annak a szükségét, mert a másfél évszázadig tartott vérvésztes által elgyöngült nemzet sebei az alkotmányos és bölcsen uralkodó király hatalmának oltalma alatt gyógyulhattak be a legbiztosabban. Nem élt a nemzetben pártító hajlam, az alkotmány és a nemzeti önállóságot fenyegető önkény ellen is ősi törvényre való hivatkozással és türelemmel vértette magát. Mikor a hatalom súlyát Magyarországnak az osztrák örökös tartományok közé való beol-

vasztásával akarta növelni, Széchényi Pal érsek hazafias óvástételében nyilatkozott meg a nemzeti ellenhatás. Csak amikor a legborzalmasabb rémuralom féltelenedése a kétségbeesésbe sodorta nemzetünket — amely csak a biztos, de dicstelen pusztulás, vagy a bizonytalan szabadság, de legalább is a dicsőséges halál között engedett választást — akkor nyult a megváltó fegyveréhez, akkor jöttél halhatatlan fejedelmünk, nemzeted felszabadítására.

Holnap lesz 200 esztendeje m. t. közgyűlés annak a korszakalkotó eseménynek, amidőn II. Rákóczi Ferenc alig pár száz főből állott csapatja élen megjelent hazánk határain, azon a tájon, amerről hajdan Árpád hadai jöttek a honfoglalásra. Bujdosók fogadják a Beszkidek alján, bujdosók, akik az üldözött magyarságot jelképezték, akiknek a nép lelkéből fakadt költszet egyszerű, de bibliai fenségű verse szerint: »Jobb hát a darvakkal, vagy más madarakkal elbujdosni messzire.« Rongyos, alig fegyverzett csapat volt az, képtelen a kor színvonalán állott, győzelmében elbizakodott ellenséggel komoly csatát állani. De a vágyban, amely a nemzet reménye II-ik Rákóczi Ferenc elé vonzotta őket, a magyar népnek a szabadságért sóvárgott lelke nyilatkozott meg. És kiröptek hüvelyükből a kuruc kardok, kezdetét vette az a nagy, nemes küzdelem, amely az emelkedett hazafiai érzés örökké kiapadhatatlan forrásait fogja képezni. Az önkény, amely Magyarországot könnyű prédájának tekintette, rémületen tért észére, midőn zsoldosainak Bécs sáncái nyújtottak oltalmat, amikor dacára az egyenlőtlen fegyverekkel vívott, nehéz küzdelemnek aránylag rövid idő alatt néhány erősség kivételével az egész ország hódolt megszabadítójának. Mert az volt! Ha nem is abban az értelemben mint Vasa Gusztáv Svédországnak, Oraniai Vilmos Brabantnak, ha nem is érthette meg maga példátlan áldozatokkal és példátlan szenvedésekkel megszentelt küzdelmeinek eredményét, de a küzdelem nemzete számára megteremtette az óhajtott gyümölcsöt, ha nem is azonnal érte az meg. Hatalmas tiltakozás volt a Magyarország állami függetlenségét veszélyeztető kényuralmi törekvés ellen, hatalmas kinyilatkoztatása annak: hogy az élet becsét a magyar nemzet előtt ősi alkotmányának sértetlensége adja meg, hogy Szent István koronája csak szabad nemzetet köthet egybe királyi urával, de kényuri hatalom forrásává az nem süllyedhet soha.

A nemzeti ellenhatás ilyen erőteljes megnyilatkozásának történelmi jelentőségét és mélyre ható politikai fontosságát az idő és körülmények egyaránt fokozták. Egyrészt a nemzet önbiplomájának megerősítése végett mulhatatlanul szükséges volt annak a terjedni kezdett politikai hipokondriának elejét venni, mintha a magyar nemzet csak jogai nagyrésztének feloldozásával válhatná meg a sivar tengőzést, más részt a szabad királyválasztási jogról való lemondás és az aranybulla elentállási záradékának eltörlése után ugyszólván azonnal tiltakozni kellett egész Európa előtt az ellen a felfogás és törekvés ellen, amelyet a hatalom azon két alkotmánybiztosítóknak a nemzet törvényes jogai közül való törlesztéshez fűzött, mintha Magyarország örökös királysága abszolút uralmat jelenthetne s a magyar birodalom az osztrák örökös tartományok közé tartoznék. Mindezeket a szathmári béke törvény erejével biztosította és juttatta kifejezésre. A szabadágharcnak ez a közvetlen politikai eredménye is nagyfontosságú volt. De ami a hervadhatatlan babékoszortot fűzte a nagy fejedlem homlokára, az küzdelmeinek erkölcsi hatása volt, mert a korszak dicsősége, amelyet teremtett, örök időkre fogékonytá tette nemzete szívét a legeszményibb becsvágy számára, felkeltve abban a szabadság oltathatlan szomját.

Nélküle nemzetünk dicstelenül pusztult volna el. Az embertelen kegyet-

lenség, amelylyel a hatalom uralmát gyakorolta, zendülésből-zendülésbe kergette volna fajunkat, könnyű és biztos prédájává a vérszomjas ellenségnek, amelylyel az egységes vezetés hián tömörülni nem képes nemzeti ellentállás sikerrel megküzdeni képtelen lett volna. Lassankint a bujdosó szegénylegények agrárszakadt hordáivá süllyedt volna a nép, amelyet se a nemesség, se a vármegyék árnyék-hatalma meg nem oltalmazhatott volna az irgalmat nem ösmertő szoldateszka üldözésétől, amely hordák aztán dudadok módjára kiirtani politikai szükség és emberiségi tekintetek által egyaránt indokoltnak tüntette volna fel a hatalom.

Egy ideig a katonai kalandorok embervadász területül szolgált volna hazánk, míg fajunk kiirtva nem leendett s a betelepített népsöpredék foglalta volna el Árpád nemzetének örökét. Ösmerti történetünk erre már a példákat is. A hegyaljai zendülés elnyomásának a részletei vérfagyasztóbbak voltak az Alba herceg hóhérmunkájánál is.

Főnemességünket — tisztelet a kivételnek — már Bécs magához vonzotta akkor, mert a kizsartolt és folyton sárcolt nép zendülései által nyugtalanná vált ország, amelynek központja sem volt, a tömörülésre a lehetőséget sem adta meg, míg Bécs biztonságát, udvari kegyet, elkobzott jószágokat ígért mindinkább elvonva a hon fiait jogának érdekétől, bele sodorva egy vérszes, idegen világba, amelyben a nemzet számára örökre elvesztek volna. A népet fegyver pusztította volna el, a kisebb nemességet a hanyatlás folyamatainak természetes következménye: az elzüllés aljasította volna el, a főnemességet az idegen szellem. A nemseleik, nagy fejedlem gondviselészzerű küldetése ennek a végzetes elzüllésnek is gátat vetett. Mert amíg fejedelmi származásának, óriási vagyonának, korát megelőző műveltségének és tudásának, lángoló hazaszeretetének, lovasias jellemének súlyával erős szervezetet biztosított a jogos nemzeti ellentállásnak s Európa udvaraival való, részint családi hagyományain, részint személyes összeköttetésein alapuló bizalmas viszonyánál fogva a magyar kérdés európai fontosságának diplomáciai érvényt szerzett s így kiemelte azt a népjogilag törvényesnek el nem ösmert zendülés jelentéktelenségéből, addig udvarának fejedelmi pompája, magyar szelleme, a nemzeti művelődésnek, a finomabb európai szokásoknak, a lovasias ildomnak egyaránt hatalmas iskolájává lett, amely fényt, melegét árasztott az akkori sivar közéletbe, lüktető vért öntött a nemzettest dermett tagjaiba, magához vonzotta a hazafias fő- és köznemességet, sőt sokakat a bécsi udvar bukókorából is. Az ő korszakalkotó befolyása által nem csak a vitészségnek, nem csak harci erényeknek tüzével ujhodott meg a nemzeti szellem, II. R. F. korszakalkotása társadalmilag, a közművelődés föllendítésével a nemzeti öntudat hatalmas erejének életre keltése által is óriási hézagot töltött be történelmünkben. Bizonyosága ennek az a gazdag irodalom, amely a fegyverek zajában is erős virágzásnak indult s népköltészetünknek csodás bájt kölcsönzött, dal fakadt a nép ajkán, amelynek ütemei hol vérforraló hevet, majd a bús melódiai bánatos könyeket fakasztanak. Tudjuk, hogy e kettő együtt másfélszáz évvel később is előbb a szabadság bölcsődala, majd az ellenáthatatlan rohamok harci indulója volt.

Az a szellemi áramlat, amely méltán a nemzet újjászületésének tekinthető, a — sajnos — rövid ideig tartó volta dacára is olyan termékenyítő erőt fejtett ki, olyan gazdag eszméi tartalommal töltötte meg a nemzet lelkét, amely nemcsak megállította a germanizáció és a nemzetellenes szellem vérszes áráját, de amelyet az idegen befolyás teljesen elnyomni minden törekvése dacára soha többé képes nem volt, sem az erőszakot, sem az annál is veszedelmesebb elaltató politika

uralma alatt. De a kuruc szellem feltámadt valahányszor a nemzet szive nagyot dobbant. Maculai a történelem bölcselő éles szemével a távolból is a kuruc szellem fellobbanását látja már a XVIII-ik században a trón oltalmában fegyverhez nyult nemzet ellenségre-rontó rohamaiban s a történetíró megfelebbezhetlen ítéletével röjja meg azt a hatalmat, amely öntudatára nem ébredt annak a történelmi igazságnak már akkor, hogy az ősi alkotmányának és függetlenségének tiszteletben tartása mellett a magyar nemzet nagy erényeivel legyőzhetetlen öre szent István koronájának. És a történelem nagy szellemidéző! A régen porló hősök lelke szállott a nemzeti újjáébredést munkáló írónk, költőink, művészeink, államférfiaink szívébe, láttuk a kurucz szellem egy másik hatalmas fellobbanását, midőn a lelkében szunyadó szabadságvágy által megifjodott nemzet, miután létének veszélye nélkül aludta át a süllyedés nagy éjszakáját, dicsőségesen foglalta el helyét Európa művelt nemzetei között és az ő szelleme dobogtat ma is minden igaz magyar szívet.

Minden sajtó sebére a nemzetnek gyógyító balszam volt az ő áldott keze. Van egy jelképiünk korából, egy emlékérem, az ércebe öntött ékesszólás maga. A három vallás papjai együtt élesztik a közös oltár tüzét. »Tápláljuk, hogy éleszsűk, ez a jeligeje, azt hirdeti már a XVIII. században a Rákóczi szelleme, hogy a hazafiság oltára között minden magyar embernek, bármilyen módon imádja Istenét. Vajha ez az ige feloldaná nemzetünket a visszavonás történelmi átka alól!

Ez volt m. t. ünneplőközönség a Rákóczi kora, amely fölemelte a nemzetet, de a nemes vezér maga elbukott. A történelem Génuszsa annyira dicsőséges küzdelemért a vértanuság töviskoszorujával szentelte meg. Osztoznia kellett nemzetünk megváltóinak sorsában. Midőn azt, amiért élt, küzdött, hazája felszabadításának nagy művét meghiusulni látta, elbujdosott, megvetette a kegyelmet, amelyhez meggyőződésének árán juthatott volna, itt hagyta óriási vagyonát, amelyhez hasonlólt kevés ember birt Európában, mint élő tiltakozás, mint nemzete igazságának tanulságtörője törekedett az európai udvaroknál hazája elévülhetlen jogait megoltalmazni, ez irányú buzgalmának csak a halál vetett véget. Mindent elvesztett, ami az életnek becsét adhat, mindenkitől elszakították, aki szívének kedves volt, gyermekeinek még a nevéket sem hagyta meg a bosszuálló hatalom. A fejedelmnek ivadéka, a szövetséges rendek vezérő fejedelme, a német birodalmi herceg, földrészünk egyik legnagyobb vagyonának ura a szankciózás gyötrő keservei között halt meg. Csak Istenbe vetett erős hitét nem vesztette el, azaz vértelve keblét adáz sorsa méltatlan csapásai ellen. »Ugy élt mint egy szent, úgy halt meg mint egy gyermek« írja szívrhatóan Mikes Kelemen.

A Golgothának, amelynek utjait be kellett járnia volt egy stációja, a legfájdalmasabb valamennyi között, midőn a hálátlanság viperája marta meg sokat szenvedett szívet. Mert a méltatlanok követ dobtak reá, megakarták bélyegezni emlékét is, midőn a visszahatás politikája nagy nevének elhomályosításán munkálkodott. De amint feljött a történelem fényes csilloga s annak világosságában feltűnt a legtisztább, legönzetlenebb lelkű hős és a legnagyobb mártyr fenséges alakja a nemzet hozzá méltó s magát megtisztelő hódolattal és rajongó szeretettel fogadta szívébe emlékét, ahol az élni fog, amíg magyar ember lesz ezen a földön.

És ezen a nagy nemzeti ünnepen, amidőn szívünket fölemeljük hozzá, aki igazán nagy volt történelmünk legnagyobbjai között, úgy a kegyelet, mint a történelmi igazságok érdem szerinti méltatása a hősi küzdelem és győtrő szendvedésekben hűzen kitaró társára, gróf Bercsényi Miklósrá irányítják lelkiszemeinket. Övé az érdem,

hogyan hazafias lelkének izzó hevével lángra gyújtotta Rákóczi keblében is a lappangó tüzet. A hatalmas oligarcha, aki uradalmait százezer holdakban számílhatta, a rettentetlen hős, aki Buda visszavételénél vérezve, első közt volt az ostromlott bástyán, a lángszavu szónok, aki nemzete igazságait hirdető igéivel könyeket fakasztott az angol és hollandi követek szeméből is, szintén oda dobta mindenét a hatalomnak, ott halt meg számkivetésben, ahol ura és fejedelme, az ő nemes porai is várják a boldog feltámadást, amely egyesíteni fogja azokat hazája szent hantjával.

Ti összemlött bálványai a mi hazafias eszményeinknek, találjon lelketek édes enyhülést a nemzet halás szeretetében, amelylyel emléketeket körül rajongja. A ti halhatatlan érdemeitek megtartottak bennünket és megfognak tartani időtlen-időig.

Nemes lelketek szent ábrándja a független, boldog Magyarország, amiért Ti oly mérhettelen áldozatot hoztatok: valóra fog vállalni a béke áldásos eszközét által s az leszen a Ti üdvözülsetek. Közel vagyunk a révpárhoz s szemünk rajtatok csügg most is, akik a vezérlő csillagok fényével jelölték a magyarság sokat hányatott hajójának irányát a nagy éjszakákban, a lét viharos tengerén.

Azt a hajót az igazság világtörvénye kormányozza, sorsa tehát kétséges nem lehet. Csak az evezőcsapásokhoz szükséges egyesített nemzet-akarati erélye ne hiányozzék, amihez a lelket a Ti nagy szellemetekől kérjük ebben az ünnepélyes órában is. És a Rákóczi emléket nem szentelhetjük meg méltóbban, mintha eszméinek gazdag örökségét a korszellem szükségéhez mérten használjuk fel. A közös oltár tüzének egyesült buzgalommal való ápolása, alkotmányos jogainkhoz való, törvényisztelettel párosult rendithetlen ragaszkodás, amiért semmi áldozat nagy nem lehet, és az eszményi szabadelvűség, amely a nemzet munkásainak a valódi polgári erényeknek megbecsülésében áll, amely amíg minden jogkört tiszteletben tartását követeli meg, minden nemzetfentartó munkából részt enged, sőt részt követel. Ez a Rákóczi szent hagyománya, aki azt ápolja, az hozza meg szellemének a legméltóbb áldozatot lélekben és igazságban.

Petőfi Sándor a nagy időkben ekkép emelkedett fel hozzá:

Hazánk szentje, szabadság vezére,
Sötét éjben fényes eszillagunk,
Oh Rákóczi, kinek emlékére
Lángolunk és sírva fakadunk.
Az úgy, melynek katonája voltál
Nem sokára diadalmat ül,
De te nem lész itt a diadalmál
Nem jöhetsz el a sír mélyéből.

Tévedtél költő fejedelem, a Rákóczi lelke nemzetében támadt fel és vezeti, s vezesse is a végső diadalra!

Matolay Etele ezekkel a szép szavakkal áldozott a nagy fejedelem emlékének:

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Nagy nap ez, amelyet ma itten ünnepelek; mert épen ma 200 éve, hogy a német zsarnokság börtönéből megszabadult és addig Lengyelországban bujdosó nagy Rákóczi Ferenc, hazánk népének szabadtója és megváltója gyanánt az ország határán megjelent, és a nevéből örökké híres szabadságharcot megindította.

Ez az oka, hogy ma ünnepelek ennek emlékét; és hogy éppen itt ünnepelek — nagyon természetes, mert itt — e most már majdnem rommá lett, elhagyatott házban született 1676. Tavaszelő (márc.) hó 27-én a nagy szabadsághős II. Rákóczi Ferenc.

Illő és méltó tehát, hogy e szent helyet mindenkor kegyelettel közelítsük meg, de ma áhitattal elmélkedjünk a 200 évvel ezelőtt megindult

szabadságharc és annak kimagasló fejről, az önzetlen, aranytisztá jellemű II. Rákóczi Ferenc fejedelméről.

Mesés vagyont örökölt; ma meg elképzelné is sok, amennyi birtoka volt, jószágainak kiterjedése 1,200,000 hold, vagyis 120 □ mértföld volt és mégis azt mondhatjuk, hogy még akkor sem volt boldog, mikor a szegény ember fia is az — gyermekkorában. Édes atyja I. Rákóczi Ferenc még néhány héttel az ő születése előtt halt meg.

Anyai nagyatya Zrínyi Péter Bécs-Ujhelyben a hóhér pallosa alatt vértett el. Anyja a hős Zrínyi Ilona második házasságot kötött az akkori szabadságharc vezérével Thököly Imrével; miután azonban ez is elbukott, ő a hósnő még 2 évig védte magát Munkács várában, végre kénytelen levén azt feladni, leányával és kis fiával Bécsbe vitetett, ahol fiát elvették tőle, és miként neveltették — azt hiszem — nem szükséges többet mondani, mint azt, hogy a magyar nemzet legnagyobb ellenségének: Kollonics jezsuita érseknek gyámsága alá helyezték. Ily körülmények és tanulságok után nem csoda, hogy nem nagy kedvet érzett a közügyekkel, hazája bajjaival foglalkozni, és midőn a kurucok — akik a Thököly bukása után fejetlenül, vezér nélkül is folytatták a harcot — őt szemelték ki vezérükül, de rá nem vehették, hogy e szerepet elvállalja, el akarék egy vadászata alkalmával fogni, táborukba vinni és kényszeríteni, hogy vezérök legyen: ő ezt meg tudván, haza sem ment Szerencsre, ugyszólván megszökött barsvármegyei birtokára; de sorsát már ki nem kerülhette, mert egy német szolgálatban volt francia kapitány elvándorlva őt, n-sárosi várban elfogatott, Bécs-Ujhelybe vitetett, és ugyanazon börtön szobába záratott, amelyben nagyatya tölté utolsó napját. Innen azonban felesége, a német hercegnő őt kiszabadítván, Lengyelországba szökött. Ott 20 hónapig tengődött Bercsényi Miklóssal együtt — mert javaikat lefoglalták — a francia királytól nyert segílyen, és többszöri meghívásra sen. akart külföldi segély nélkül haza jönni.

A kurucok két küldöttsége kereste őt fel, előbb Szalontai János, — akivel azt izente nekik, hogy várjanak türellemmel, míg ő segélyt szerez — azután az 1703. év elején Bige László és Pap Mihály, akikkel már zászlókat küldött nekik és kiáltványt, de ismét azon izenettel, hogy azokkal csak akkor álljanak elő, mikor tőle újabb izenetet kapnak. — De a Beszkideken várakozó kurucok azonnal kibontották a zászlókat és megindították Beregben a harcot, és Pap Mihály Major János ismét kiment Lengyelországba a Rákóczi Ferenc bejövételét sürgetni, aki ekkor már be is jött és megjelentése az egész országban, de főleg keleti felében óriási lelkesedést keltett.

De hogyan fogadták volna kitörő, lelkesedett örömmel az óhajta várt vezért? és ő hogyan határozta volna el magát az ismételt hívásra, kérésre be jönni, tudva, hogy itt a hazában a hatalmas I. Lipót császár kormánya Magyarországot semmibe veszi, csak többi tartományai fedezetének tekintve a török ellen, s a magyar nemzetet is csak arra akarja használni, hogy felfogja a török fegyver élet, a békealkudozásoknál pedig mellőzi, azoknál egyetlen magyart sem használ fel; a méltóságokba és hivatalokba idegeneket alkalmaz, a várakat német zsoldosokkal rakja meg, a szegény népet az adó-executiókkal arra kényszeríti, hogy mindenét — még szegény hajlékát is elhagyva, családjával együtt az erdőbe, vagy a valamivel jobb helyzetben levő Erdélybe, Lengyel, Oláh, vagy végre Török földre meneküljön, mert a török uralom tisztezté inkább elviselhető volt, mint a német zsarnokság.

Es végre tudva azt, hogy nemcsak a német zsoldosok irtják fegy-

verrel a magyar népet, de az olasz és német tábornokok a nemeseket és városi polgárokat összefogdoszták, — minden formaszzerűség mellőztével fő- és jószágvesztésre ítélik, javaikat elkobozzák, őket pedig iszonyu kínzások után, a vérpádon végeztetik ki. Ilyen vérpádot allítottat Carafa tábornok Eperjesen, amelyet azután méltan neveztek el eperjesi mérszárszéknek, mert Carafa maga ezen 24 nemest és polgárt végeztetett ki.

Ezer emberrel indult meg Garibaldi a mult században Sziciliát felszabadítani: ezer ember várta Rákóczit is a Beszkiden, és pedig eleinte csak a szegény nép, a mi felvidéki orszáink, addigi vezérek Szalontai János, Pataki Gergely, Kis Albert, Bajusz Gáspár kapitány, Bakos, Esze Tamás, Kabai Márton — nem voltak tekintélyes birtokos emberek — a közép és nagybirtokosok nem bíztak a mozgalomban, de utóbb a lelkesedés azokra is áragadt, s a főurak közül is csatlakoztak: Károlyi Sándor szatmári főispán, aki az első útközetben Máramarosban Dolhánál Esze Tamás kuruc hadat teljesen szétverte, — két Esterházy, Sennyey, utóbb Forgách Simon.

A háboru 8 évig folyt változó szerencsével, mert a Rákóczi kurucái bár az egész országot bekalandozták, sőt Ausztriába, Stájer és Morvaországba is be-becsaptak: nem képezték eléggé fegyelmzett hadsereget, úgy hogy a rendes német hadsereget rendszeres útközetben mindenkor legyőzhették; de időnkint Lipót császár bécsi burgjának ablakaiból is látta a kurucoktól felgyújtott talvak égését: utóbb I. József császárt pedig Luxemburg és Bécs között majd elfogták, kíséreiből egynehányat le is vágta.

Ez a kard is ott forgott a Rákóczi csatáiban, szép apám Matolay Pál kapitány markában, aki utóbb 1736-ban Budán, a Sz. György-téren hazafiságáért vértanú-halált halt a hóhér pallosa a'att, akinek ő egyenes leszármazott alunokája vagyok.

Nyolc évig fáradozott Rákóczi Ferenc minden tehetségével azon, hogy valamely más ország segítségét megnyerje — hiába! Csakis az angol és németalföldi kormányok ösmerték el ügyének igazságát és buzgó szószólói voltak, de a spanyol örökösödési háboruban a császár szövetségesei lévén, Rákóczival nem szövetkezhettek. Csak a francia király segélyezte némi pénzzel, de az is önzésből, hogy a Lipót császár hadseregének egy részét foglalkoztassa, de meg is csalta, mert azon ígérete ellenére, hogy formaszűz szövetséget köt vele, ha Magyarország a Habsburg-házat trónvesztésnek nyilvánítja, — mikor ez a körömi országgyűlésen megtörtént, a szövetséget még sem kötötte meg vele és veszni hagyta.

A majd 3 század óta szinte szakadatlanul dúló törökháboru és a nemzetre kényszerített szabadságharcok alatt különben is nagyon megfogyott nemzet — alig 1/3. része a mainak — a 8 évig tartott szabadságharc alatt végképen kimerülvén s az országnak már csak azon éjszakkéleti szöglete lévén birtokában, ahol a harcot megkezdette — ismét Lengyelországba ment, hogy külsegélyt szerezzen. Ekkor a muszka cár biztatá szövetséggel, mi alatt a császárnak éppen ellenünk való beavatkozását ajánlta fel.

A Rákóczi és Bercsényi eltávozása után a vezérletet Károlyi Sándor vevé át és ugyanakkor a magyarországi császári hadsereg főparancsnokává Pálffy János grófot nevezték ki oly utasítással, hogy fegyverszünet, alkudozásról szó se legyen, de a magyarokat minden irtalom és kimélet nélkül verje le. Ő azonban épen ellenkezőleg a bécsi kormány ellenére, a fegyvereket pihenteté és Károlyival egyezkedni kezdett, s e két magyar ember sokkal kedve-

zőbb békét kötött, mintsem — tekintve a már szinte megsemmisült kuruc-hadat és a bécsi körök gondolkozását — csak reményleni is lehetett. De habár ezen békekötés a Rákóczi Ferenc személyére nézve is teljesen kedvező volt, ő maga — részint, mert azzal a hazára nézve nem volt megelégedve, részint mert még akkor is tudott a muszka-segélyben reményleni, el nem fogadta azt, haza nem jött többé, de önkénytes számkivetésben 1735. apr. 8-án 59 éves korában Rodostóban, 24 évi számkivetés után, Törökországban végzé be viszontagságtejes életét. Porai mai napig is ott nyugosznak.

Ilyen volt Rákóczi Ferenc. Midőn látta, hogy a római címet viselő német császár irtó háborut folytat a magyar nemzet ellen, feláldozta magát és mindenét, hogy hazáját, nemzetét megmentse. Buzgó katolikus volt, mert annak született és neveltetett, amellet azonban nemcsak türelmes a más felekezetűek iránt, de háborújának egyik kimondott célja volt a lelkiösmeret, a vallás-szabadság. Szorgalmas, munkás volt, nagyon nemes, gyengéje gyanánt (mert kinek nincsen gyenge oldala?) talán azt az egyet lehetne felhozni, hogy nem volt elég erélyes, ami talán tulságos jó szívének volt tulajdonítható, aminek világos bizonyítéka, hogy midőn a Sárospatakon halálraítelt aruló Bezerédi Imrének kegyelmet akart adni, hadserege egy nagy részének azzal kellett fenyegetőznie, hogy a fegyvert leteszi, ha az árulónak kegyelmet ad, amire azután fájó szívvel megengedé, hogy kivégeztessék. De legkövetkezősebb, legállhatatosabb volt feltett céljában, mert midőn már Lengyelországba ment, serege ugyszólván megsemmisült, külhatalmaktól nem nyert segélyt: még akkor sem helyeselte, hogy Károlyi Sándor Pálffyval egyezkedésbe bocsájtkozott, sőt megfenyegeté és megátkozta őt ezért. És bár az egyezés szerént minden vagyonát visszanyerte volna, lakhatott volna, ahol akart, ha hat hét alatt elfogadja az egyezséget: ő minden vagyonát elvesztve, mint szegény száműzött végzé életét.

De azért nem hiába küzdött, megmenté nemzetünk lételet, sőt alkotmányos szabadságunkat is. Azért küzdött, amiért mi is harcoltunk egy fél század előtt, és bár a mi hadjáratunk sem végződött fegyverünk diadalával — mi sem hiába küzdöttünk, de azért nem szabad megszűnnünk, küzdenünk kell tovább is lankadatlanul, mert hazánk mai állapota még távol van attól, amiért küzdöttünk és Rákóczi Ferenc harcolt. Ő hazánk önállóságáért, a német tartományoktól való függetlenségéért harcolt, aki ez ellen küzd, nem érdemes, hogy lábát e szent helyre tegye, ezért kell kitartással, buzgón és lelkesedéssel küzdenünk utolsó lehetetünkig, hogy Zemplénum megye ismét a Rákóczi vármegyéje és Magyarország ismét a Rákóczi országa legyen!

Ime a *Boruth* Elemér hatalmas ódája:

Mulandó minden! . . . a csillagok fénye
Épp úgy kialszik, mint egy mésevilág. —
Ott, százasod esert villám dönt a mélybe . . .
Itt, fagyos esőktől hal meg a virág.
Az ércoszlopot megessi a rozsdá,
Paloták követ vihar szórja szét . . .
Minden mi szép s nagy, egy nyom csak a porba!
S két szó mondja el történetét.

„Volt, nincs“ e két szó! . . . bizon vajmi kevés;
Am sokszor végtelenül sok . . .
De hát nem kérde azt a hullámverés:
Gyöngy-e vagy szemét, mit a partra dob . . .
Törvénynek van itt minden álavetve
És az elől kitérni nem lehet . . .
Tengernek mélység, hegynek sziklakeble
Nem biztosít itt örök életet! . . .

Oh! hát nem volna megkímélve semmi
Fagyos ajkadtól enyészett szele?!
A lélek álma . . . fenkölt szenvedelmi,
Hosszu küzdése . . . mind hazug mese?!

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

SELYEMÁRUHÁZÁBAN

BUDAPEST, IV., Bécsi-utca 4. szám

folyton a legnagyobb és legszebb választék található
selyemkelmék, bársonyok, csipkék, szalagok és ruhadiszekből.
Mint általában ismeretes, **csakis** a fenti cégnél találhatók, a legutóbb megjelent bluzok és ruhákra alkalmas selyemkelme-ujdonságok, melyek — úgy minőségre, mint mintázatra nézve — **kizárólag fenti cég részére készültek** s csakis ott kaphatók.

OLCSÓ ÉS SZABOTT ÁRAK.
Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

Nem, nem! van egy, mi el nem ég a máglyán,
Min sebet nem ejt hitvány tüske, — rög...
Oh! van mi áttör a sír vak homályán!
S részi kér magának abból, mi — örök!

Minden mulandó!... csak a név nincs veszve!
A fölött nem csap az enyészet tort
Név, melylyel egy nagy, egy isteni eszme
Mint napfényvel a meleg összeforrt...
Név, mely az ajkon imádsággá olvad
S milliók szívében oltárképül áll...
Eszme, mely soha, soha el nem korhad
És nemzedékről-nemzedékre száll!...

Mit történetnek neveznek a könyvben
Oh! hány ily dicső, fényes név ragyog!
Hősöké, akk a zivatar közben,
Nagy idők álmal lettenek nagyok...
Majd kik eszméket írva zászlóikra,
Azokat magasan lobogtaták...
S lángnyelvet öltött az eldobott szikra...
A nagy idöket ezek alkoták!

Idöket, midön a szolgaság jármát
Megunva már a nép, fegyvert ragad...
S ifiak, vének a riadót várják,
Hogy megviláncoljan kezükben a kard...
Idöket, midön az eltiport jognak
Védelmére egy nagy nemzet kiáll
S millió torok döng a zsarnoknak
Fülöbe ezt: „szabadság vagy halál!”

Oh ti szép idök, ti eltiunt korszakok
Porló hóseinek félistene!
Neked, neked szenteljük ma e napot.
Ez a Te emléked szent ünnepe!...
Hisz' más is volt nagy s hú is mindhalálig...
De a Te álmod merészebb vala...
Két eszmény kísért a Golgotháig:
Népszabadság és független haza.

Két század hunyta be azóta szemét:
Hogy szép lelkek hajléka összedőlt,
S eltemettek... ámdé a Vezuv tüzét
Ki nem olthatja egy pár kapa föld!...
Kik azt hívék: hogy nemes nagy sziveddel
Eszméidet is kerékbe törték,
Csalódtak... a kuruc mint honvéd támadt fel
S megvalósítá álmaid „felét.” —

Ünnepet ülünk... a kegyelet lángja
Ég szent oltárodon, honszeretet!
Nagy bujdosó! Tied ez ünnep mármá;
Neked gyuit e láng az oltár felett...
Nézd: zászlóinkon is a Te neved ragyog
S mi nemes hévvel seregünk alá:
Hogy cselekedve jót s munkálva nagyot,
Méltókká tegyük magunkat reá! —

Mulandó minden... de Te élsz örökké...
A Te nevedhez nem férhet halál!...
Dicsőséged nem foszlik üres köddé,
Ki villámszörő fengeteg valál!
Te élsz s élni fogsz, míg e vén tekének
Egyformán kerengő élete tart...
És akkor is csak az ölet meg téged,
Ki megöli az utolsó magyart!

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Hirdetmény. Sátoraljaujhely város polgármestere ezennel közhírré teszi, hogy a gyámpénztárra vonatkozó 1902. évi számadások és a pénzügyi szakbizottságnak a számadásokra vonatkozó jelentése a mai alulírott naptól kezdve 15 napon át a város tanács-termben közszemlére kitétetik. Sátoraljaujhely, 1903. évi június hó 17-én. Székely, polgármester.

HIREK.

Jótekonycélú műkedvelői előadás.

— június 20.

Az erdőbényei tűzkárosultak javára f. hó 27-én rendezendő műkedvelői előadás műsora: 1. Prológ. Id. Bajusz Józseftől, szavalja Ambrózy Teréz. 2. Márványesportozat (életrajz). Szereplők: Bauer Mariska és Tola, Dókus Lászlóné, Spillenberger Elza, Székely Mária, Szakátsyné Rudó Joltán, Thuránszky Zoltánné, Téglássy Gaby, Waldbott báróné, báró Gaizler Géza, Spillenberger Béla, ifj. Thuránszky László, Hornyay Mártha, Tátray Gabrielle. 3. Zene, vagy énekszám. 4. Mária Terézia a pozsonyi országgyűlésen (Vitam et sanguinem) életrajz. Mária Terézia: Hadik-Barkóczy Endréné. Országgyűlési tagok: Am-

rózy Ágoston, Barthos József, gróf Berehtold Kázmér, Borsay Miklós, Bernáth Aladár, Bernáth Béla, Csöke József, Dókus Ernő, Dókus Gyula, Dókus László, báró Fiáth Miklós, Füzesséry Odön, Füzesséry Tamás, Ferenczy Elek, Ganzsagh Miklós, Képes Gyula, Matolay Etele, id. Meczner Gyula, ifj. Meczner Gyula, Malonyay Tamás, Nagy Barna, Nemthy József, Pintér István, Péchy Andor, Stepan Aladár, Staut József, Sennyey István báró, Székely Elek, Szirmay István, Thuránszky László, Thuránszky Tihamér, báró Waldbott Odön, gróf Wolkenstein Oszvald, Zalay Andor. — Testőrök: Bánóczy Kálmán, Benecik Béla, Pilissy Béla, Schmidt Lajos. 5. „Valami hibája van” vigjáték 1. felvonásban, franciából fordította Gabányi Arpád. Személyek: De Lussan André: Bajusz Andor, Cecile neje: Gortvay Aladárné, Balancourt magánzó: Isépy Zoltán, Nanette szobaleány: Isépy Zoltánné. 5. Fregoli parodia. Személyek: Chansonette, Sven-gáli, Privadiner, Carmeneitta: Bajusz Zoltán, Rikkancs: ifj. Meczner Béla. 7. Múteremben (életrajz). Szereplők: Ambrózy Teréz, Bauer Mariska, Hönsch Ilonka, Marossy-Buttler Évi grófnő, Meczner Icu, Szakátsyné Rudó Joltán, Thuránszky Zoltánné, Nemthy Anna, Sennyey Miklósné báróné, Nagy Barnáné, Szentiványi Karola, Fiáth Mária báróné. Festő: Dókus Gyula. Alakok: ifj. Bajusz József, ifj. Meczner Gyula, Danch Elza, Szepessy Anna, Hornyay Mártha, Palasovszky testvérek. 8. Szállj tovább... Dal Küekertől, éneklő: dr. Piskóthy Ferenc és Erdőhegyi Ferenc. 9. Életrajz az Empire korból. Személyek: Bernáth Aladárné, Dókus Lászlóné, Fiáth Mária báróné, Gortvay Aladárné, Meczner Icu, Nagy Barnáné, Sennyey Miklósné báróné, Thuránszky Lászlóné, Waldbott Heda és Ilka báróné, Ambrózy Ágoston, Ambrózy Viktor, ifj. Meczner Gyula, Waldbott Odön báró. Az életrajzban előforduló Gavotte táncot előadják: Gortvay Aladárné és Meczner Icu. 10. Palotás tánc. Előadják: Ambrózy Ilka, Hönsch Icu, Nyevezkey Gaby, Meczner Icu, Gortvay Aladárné, Szerviezky Gaby, Szöllössy Paula, Thuránszky Zoltánné, ifj. Meczner Gyula, ifj. Meczner Béla, Harsányi Gyula, Gortvay Aladár, Adriányi Béla, Nagy Béla, Székely László, Benecik Béla. Az estélyi énekszámaikat Harsányi Gyula, Háner János, Isépy Tihamér és Fischer Géza kísérik. — Helyárak: Alsó proscénium és erkély-páholy 40 korona, földszinti és első emeleti páholy 30 korona, támlásszék az 5. első sorban 5 korona, a többiben 3 korona, másodemeleti páholyulés 1 kor. 50 fillér, karzat 1 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Jegyek előre válthatók Szentgyörgyi Vilmos ur kereskedésében és az előadás napján délután 5 órától a színházi pénztárnál. A rendezőség valamelyik tagjánál előjegyzett jegyek 24-ig beváltandók. Azontul másoknak adatnak el. Az előadás kezdete pontban 7 órakor. A színházi estélyt tánc követi a vármegyeházán, melyre belépő jegy személyenként 2 korona.

— Gróf Lónyayék Deregnön. Gróf Lónyay Elemér és neje Stefánia kir. hercegnő az elmúlt héten Lónyay Gábor gróf vendégei voltak Deregnön. A község ovációjával fogadta és távozásakor kísérte a grófi vendéget, akik vasárnap délután Bánóczyról vasuton indultak vissza Olasziba.

— Áthelyezés. Rontsinszky Miklós volt homonnai albiró elhalálozása folytán megüresedett állásra Aschenbrier István ungvári kir. albiró áthelyeztetett.

— Gazdasági szakelőadás elnapolása. L'hujller István kassai gazdasági tanintézeti főkértész és tanár közbejött elháríthatatlan akadályok miatt a lapunk múlt számában jelzett szakelőadást június 21-én Onodon nem tarthatja meg. Az előadást

— újabb értesülésünk szerint — június 28-án tartja meg.

— Kaszinói ülés. A városi kaszinó választmánya folyó hó 17-én délután dr. Kossuth János alelnök előlétele mellett gyűlést tartott, mely alkalommal tudomásul vették Jurcsó Ágoston kaszinói jegyzőnek tisztéről való lemondását. A jegyzői teendők ideiglenes ellátásával — a választás megejtéséig — Novák Gyula könyvtárnokot bízták meg. — A nagyobb összegre felszaporodott tagdíjhátralékok behajtására vonatkozólag kimondták, hogy azokat törvényes uton, a legszigorúbban fogják behajtani. A behajtás eszközlésevel a kaszinó ügyészt bízták meg. — Elhatározták még, hogy az évi rendes közgyűlést e hó végével tartják meg, melyre a kaszinói tagokat annak idején meghívják.

— Adakozás az erdőbényei tűzkárosultak javára. Tokaj-Hegyalja egyik városát Erdőbényét május hó 19-én a tűzvész javarészben elpusztította. Az ott lakó nép javarésze Amerikába vándorolt ki. Most Szilágyi József erdőbényei főbíró és Füzesséry Péter jegyző mozgalmat indítottak meg a tűzkárosultak felségélyezésére, a következő felhívást küldvén szét: Kegyes Jóltevők! Erdőbénye városát 1903. május 19-én rettenetes tűzvész pusztította el. A nagy szélviharban rövid két óra alatt százak lettek hajléktalanná. Szorgalmas népünk, mely a philoxera csapást még most sem tudta kiheverni e rövid három éven belül ismétlődő második tűzvész által, kétségbeesett nyomor, a teljes vagyoni megsemmisülés szélére jutott. Templomaink és iskoláink romokba hevernek, utcáink és házaink közül a nyomor aggasztó képe integet felénk. Hozzátok fordulunk kegyes véreink, jóltevő szívek! Az inség nagy, de a szeretet hatalma még nagyobb. Siessetek filléreitekkel csak egy könyvet letörölni a fájdalomnak, csak egy pillanatnyi éhségét csillapítani az éhezőknek. Légyen hála-könyvünk jutalma jótetteiteknek. Erdőbénye, 1903. május 22. Szilágyi József, a tűzkárosultakat segítő bizottság elnöke, Füzesséry Péter jegyző. A tűzvész által sujtottak részére lapunk is szívesen fogad el adományokat. Az adományok sorát lapunk szerkesztősége és kiadóhivatala 4 korona adománnyal nyitja meg.

— Érettségizett ifjak majálisa. Az érettségizett ifjak majálisa f. hó 17-én a Bock kerthelyiségében a diák-majálisok tradicionális sikerének jegyében folyt le Lukács Károly bandájának vidámító talpalávalója mellett. A mulatság nagyon élénk s temperamentumos volt mindvégig; az első négyest közel száz pár táncolta két colonban. A mulatság sikere nem maradt hátra semmi tekintetben sem a többi nyári táncmulatságok mellett. Az anyagi és az erkölcsi siker kiváló. A jelen volt fiatal hölgyek közül sikerült feljegyeznünk a következőket: Leányok: Roóz Klára és Irén, Martinovits Katinka és Ibolyka, Krasznapolszky Leona, Szmik Gizi és Margit, Borezik Margit, Böszörményi Elza, Kellner Erzsé, Wihs Vilma és Elvira, Ember Juliska, Köröskényi Mariska, Balázs Anna, Szöllössy Margit, Ilona és Erzsé, Neuwirth Anna, Hlavathy Sacika, Weinberger Blanka, Dolozselek Etele, Fridrich Olga, Schöp Margit, Halpert Erzsike, Ujfalussy Lujza, Halász Rózi, Nagyváthy Annuska és Zsuzsóká, Visi Rozália, Somogyi Sárka, Szabó Anikócska, Tarr Anna, Székely Mária, Steinfest Margit (Kir-Helmecz), Klein Zelma, Radványi Zsuzsóká, Gojdiés Irénke és Rózsika, Szilágyi Margit, Jakubcsó Irén és Margit, Polgár Ella és Frici, Márton Annuska, Szabó Anikó, Móri Etel és Margit, Schönberger Irénke, Nyevezkey Pöszike és Gabika, Markovits Zsófia, Ligeti Anna, Kunfalvi Szeréna.

— Lelkeszi beiktatás. Sökut község új papját, Timkó Józsefet a minap iktatták hivatalába. Jelen volt a főesperes és még mintegy 6 lelkesz,

kiknek segédlete mellett történt az aktus. Az intelligencia szép számban volt képviselve. A főesperes lélek-emelő, magasztos imájában az Ur áldását kérte, majd azután az új lelkeszt hazafiságra serkentvén, lelkére kötötte, hogy e tót vidéken a magyarság terjesztése legyen második papi kötelessége. Ezt nagy lakoma követte, ahol többen igen szép beszédet mondtak.

— A nagymihályi gimnázium ügye. Gróf Hadik-Barkóczy Endre, a nagymihályi kerület orsz. képviselője a múlt héten adta át a vallás- és közoktatásügyi miniszternek a gimnázium felállítására ügyében Nagymihály város és vidéke értelmiségének kérvényét.

— Az erdőbényei tűzkárosultak javára. A szerencsi cukorgyár bekeesi bérghazdaságában alkalmazott iparos-ság 1903. évi június hó 28-án Bekeesen, a fürdő kerthelyiségében, az erdőbényei tűzkárosultak javára, zártkörű, nyári táncmulatságot rendez.

— Tűz. Nagytoronyán tegnap tűz volt. Egy ház égett le, melyet a község lakossága ideje korán lokalizált.

— Várkonyi Sándor zongora-tanár tanítványaival és fla Várkonyi Flóris, az orsz. m. k. zeneakadémia operai magánénekese és műkedvelő urak szíves közreműködésével a vármegyeháza nagytermében 1903. év június hó 21-én, vasárnap zongoravizsgával egybekötött hangversenyt rendez. Kezdeté délután 3³/₄ órakor.

— Hareszerű lögyakorlatok. A helybeli honvédzászlóalj f. hó 18-án a Széphalmon túl elterülő hegyekben hareszerű lögyakorlatot tartott. Az egyes századok 200 lépésnél messzebb eső távolságra löttek éles golyókkal. A Benárd Jenő őrnagy vezénylete alatt reggel 6 órakor kivonult zászlóalj délben tért vissza a lögyakorlatok színhelyéről.

— A Mező-Laborezon felállítandó róm. kath. templom javára újabban a következő adományokat vettem: Kath. olvasókör gyűjtése (Homonna) 53 K. 30 f. Veezák Ferencné gyűjt. (Eger) 34 K. Pigay Imre gyűjt. (Miskolc), 25 K. 60 f. Malonyay Tamás főszolgabíró (Sztropkó), Markovics Ferenc erdőtiszt (Sz.-Polna), Sokolovszky Róza (Csörgő) 20—20 K. Felber Károly kocsimester (M.-Laborez), Marsin Vojtek pályamunkás (M.-Laborez), Stephanovszky Sándor kanonok (Eger), Bart Vince kastélyőr (Krasznibrod) 10—10 K. Kessenheimer Jánosné gyűjt. (N.-Kanizsa) 9 K. Adamovics Albert kir. albiró (Homonna) 4 K. Hvozdovics Péter körjegyző (Virava) 2 K. Összesen: 227 K. 90 f. Ehhez hozzáadva a f. évi január 20., március 5. és április 4-én kimutatott összegeket, továbbá az ezen célra rendezett táncmulatság tiszta jövedelmét 1794 K. 83 f.-t: összes gyűjtés eddig 2022 K. 83 f., mely összeg a m. kir. postatakarékpénztárban van elhelyezve. M.-Laborezon, 1903. jun. 7. Lehoczky István pénztárnok.

— A sátoraljaujhelyi keresk.-társulat által fenntartott „Keresk. tanonciskola” évváró vizsgája folyó hó 21-én d. u. 2 órától veszi kezdetét, mely vizsgára a társulat tagjait és a tanulók főnökeit tisztelettel meghívja az isk. igazgatóság.

— Táncitanítás. Révész Imre kassai táncitanító rendes nyári tanfolyamát Sátoraljaujhelyben f. hó 22-én kezdi meg, ez alkalommal is több új táncot fog bemutatni. Beiratkozni lehet lakásán, a „Vadászkürt” szállóban.

— Rákóczi-ünnepély. A nagymihályi kaszinó egyesület július hó folyamán Rákóczi ünnepélyt rendez. A részletes program kidolgozására a választmány egy három tagu bizottságot küldött ki.

— A szerencsi ev. ref. egyház presbitériuma az újonnan épített orgona ünnepélyes közhasználatra bocsátása alkalmából 1503. évi június 28-án ünnepélyes istentiszteletet s ennek bevégezte után az iskola épüle-

tében, esetleg annak kerthelyiségében közbédet, aztán pedig ugyanott zártkörű táncmulatságot rendez. A közbédnél egy teríték ára 2.60 kor. Táncmulatságra belépti-díj: személy-jegy 1 kor., család-jegy 3 korona. Tekintettel arra, hogy az e címen befolyó összegből az egyházi orgona-fentartási alapja létesítetik, felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Azon vidéki meghívottak, kik a közbédben résztvenni óhajtanak: felkéretnek, hogy ebbeli szándékaikat Tóth István szerencsi ev. ref. tanítóval 1903. június 26-ig közölni sziveskedjenek. A táncmulatság kezdete d. u. 5 órakor.

— **A homonnai kereskedelmi iskolában** f. hó 15. és 16-án fejezték be az érettségi szóbeli vizsgálatokat dr. Zorn Vilmos kassai kir. jogakadémiai tanár és dr. Hazay Gyula kereskedelemügyi miniszteri titkár, mint miniszteri biztosok jelenlétében. A vizsgára kiállott 22 ifju közzül jelesen feleltek meg: Balog Mózes és Bley Mór. Jól feleltek: Durchslag Béni és Geiger Ignác. A többiek — öt kivételével, kik a szeptemberi javító vizsgára utasítottak — éretteknek nyilvánították.

— **Meghívó.** A sátoraljaujhelyi függetlenségi kör 1903. évi június hó 28-án a régi „Nyul” vendéglő kerthelyiségében zártkörű, nyári táncmulatságot rendez. A tiszta jövedelem a függetlenségi kör zászlója javára fog fordíttatni. Kezdeté délután 5 órakor. Személyjegy 2 korona, család-jegy 4 korona. A mulatságon a sárospataki Jónás János zenekara fog közreműködni. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A mulatság kedvezőtlen idő esetén is megtartatik.

— **A szerencsi cukorgyár kibővítése.** A Magyar Cukoripar Részvénytársaság szerencsi gyárában ez év folyamán nagyobb bővítések és újabb építkezések történtek. Különösen említésre méltó a két hatalmas cukorraktár, mely nagyság tekintetében a monarehiában az elsők közé sorozható. Egy-egy emelete 3200 □ méter területtel bír. Valóban az építészeti remeke ez a kolosszális épület. A raktárakat már használatba is vették. A régi cukorraktárakba a finomítónak egy állomása kerül. Kilitás van rá, hogy a f. évi szeptember hóban megkezdődő új üzemben a cukorgyár még több munkást fog alkalmazni. Szerencs és vidéke dolgozni szerető népének tehát biztosítva van a téli kenyere.

— **Finevelő-intézet (Convictus).** A sátoraljaujhelyi kegyes-tanítórendi társházban a főgymnasiummal kapcsolatban nyilvános finevelő-intézet (convictus) áll fenn. Az intézet egyelőre tizenkét tanuló fogad be. Egy tanuló évi ellátása a felügyelettel együtt átlagosan 1300 koronában van megállapítva. Azon szülők, kik fiaikat minden tekintetben a főgymnasium tanári karának gondozására óhajtnak bizni, lehetőleg augusztus hó 10-éig jelentkezzenek a kegyes-tanítórendi társház főnökségénél, ahonnan minden tekintetben részletes felvilágosítást fognak kapni.

— **Dunky fivérek** es. és kir. udvari fényképészek Fötér 9. sz. alatt, a Juhász Jenő ur udvarán levő műtermőkben folyó hó 27-én szombaton és 28-án vasárnap, felvételeket eszközölnek.

— **Röntgen gép.** A nagymihályi kórházban Röntgen gépek szereztek be és ezek alkalmazásával fogják szükség esetén a beteget kezelni és gyógyítani. Zemplén, Ung, Bereg és Sáros megyében egyedül a nagymihályi kórház, mely Röntgen apparátussal van ellátva.

— **Késelő vándorlegények.** A tiszaluczi határban két ismeretlen vándorlegény megtámadta Bernáth Lajos tiszaluczi lakost, aki lovait legeltette és annyira összeszurkálták, hogy a szerencsétlen embert a helyszínéről haza kellett szállítani. Sebe súlyos

természetű. A késelő embereket nyomozzák.

— **Rendőri hírek.** Garázda pincér. Botrányos jelenetek voltak szem- és fültanui f. hó 19-én a Széchenyi-téren járó-kelők. Egy Hönig Miklós nevű pincér ittás állapotban olyan botrányos magaviseletet tanúsított, hogy a garázda pincért kénytelen volt a rendőr letartóztatni és bekísérni. Hönig már régebben több ízben büntetve volt hasonló kihágásaiért, sőt ki is tiltották a városból. A rendőrkapitány most a legszigorúbban büntette meg s a városból kitoloncoltatta. — **Talált tárgyak.** Egy zsákba rakva mintegy 5 korona értékű lábbeli, eszmaszár stb. találtatott. Igazolt tulajdonosa a rendőrkapitányi hivatalban átveheti.

— **A bőr ápolása.** Ismeretes, hogy a test ápolásánál sokszor értéktelen, sőt ártalmas készítmények használatnak, melyek rendkívül káros hatásuak. Ezért szükséges, hogy a bőr egyszerű ápolása, mely rendkívül fontos az emberiség egészségére oly szerrel történjék, mely teljesen ártalmatlan és orvosilag ajánlatik. Igen kiváló Cosmeticum „Alaiska Creme” és „Alaiska Puder” melyet a hölgyek nagyon kedvelnek. Bővebbet a hirdetési rovatban.

— **Mi a hölgyek díszé?** Szép tiszta, üde arcbőr! Ez biztosan elérhető a Földes-féle Margit-crème által. Nemcsak hazánkban, hanem a külföldön is elismerik, hogy a Földes Kelemen aradi gyógyszerész által készített Margit-crème az összes szépitőszerek között elsőrangú helyet foglal el. Pár nap alatt minden arcot üdit, fiatalít és szépit. Szeplőt, kiütéseket, foltokat, ráncokat és egyéb bőrbaját eltávolít. Ára 1 korona. — Kapható a készítőnél és minden gyógyszerárban. Utánzatoktól óvakodjunk. II.

— **Balassa-féle valódi ugorkatej** a leghathatósabb angol szépitőszert, mely minden hölgynek nélkülözhetetlen. Pár nap alatt kisimítja, finomítja az arcbőrt és teljesen eltávolít szeplőt, foltokat, pattanást, stb. artisztatlanságot. Egyik hölgy a másikkal ajánlja kitünőségénél fogva és ma már ismeretes, hogy jobb hatású a különféle arckenőcsöknél. Üvege 2 korona Balassa K. gyógyszerárban Temesvár. Hozzá való valódi angol ugorkatej-szappan 1 korona, Poudre 1 korona 20 fillér és 2 korona. Kapható minden gyógyszerárban. II.

Menyasszony-selyem

méterenként 60 kr-tól 11 frt 35 kr-ig, minden színben.

Portó- és vámmentesen hához szállítva. Kivánatra mintákat dus választékban postafordultával küld:

Henneberg selyemgyára Zürichben.

SZINHÁZ.

** **Komlóssy Emma bucsúfellepte.** Először esik meg velünk az, hogy egy színlelőadás referációját a címszerep alakítójának nevével kezdjük meg, azt írva a cikk felé. És amikor ezt tesszük, tesszük azért, mert nem a „Pillangó kisasszony”-ról, mint darabról akarunk írni, de regisztrálni óhajtnak azt a rendkívüli, páratlan sikert, melyet f. hó 16-án a „Pillangó kisasszony”-ban — mely egyszerű mind a szezon utolsó előadása volt — Komlóssy Emma elért. Valóságos ünnepeletetés, valósággal tüntető ki nyilatkoztatása volt az a bájos primadonna iránt érzett osztatlan rokonszenvennek. Virágosó, percekig tartó, zúgó tapsvihár, csokrok és ajándékok özöne fogadta, amint a színpadra lépett s minden jelenése után tapsok viharzottak fel a nézőtérrel. Nem siker volt az már, de valóságos diadalmenet, dúsalkodás a közönség kegyeiben. Vele történt meg az a színházi életünkben eddig páratlan eset, hogy tizenkétszer hívták ki egyik jelenése után. Méltó bucsúfellepés volt

ez Komlóssy Emmához és méltó jutalmazása az ő művészetének. A „Pillangó kisasszony” előadása után a drámai személyzet bucsúzott el a „Stomfay család,” Csiky Gergely színművének első felvonásában. A szereplők mindegyike megkapta a közönség elismerésének külső jeleit a felzúgó tapsokban s a csokoráradatokban, melyből minden nő szereplőnek kijutott. Markovics Margit, Takács Mariska, Breznay Anna, Komjáthy, Vágó, Palásthy, Makray, Odry, Várady Jolán, Bartha mind jól játszottak, igyekezték a legkellemesebb reminiscenciákat ébreszteni a közönség lelkében a távozás alkalmából. És céluakat el is érték. A bucsúzás ha nehezünkre is esik tőlük, vigasztaló, hogy a téli szezonban viszontláthatjuk őket.

** **A lefolyt színi szezon és színészeink.** E cím alatt egyik belmunkatársunk legközelebbi, tartalmasabb számunkban cikket fog írni a lefolyt színi szezonról, mely magában fogja foglalni a Komjáthy-társulat tagjainak képességéről most már összesített véleményünket, nézeteinket.

** **Színészet Nagymihályban.** Monory Sándor színtársukata július hó első felében 20 előadás tartására Nagymihályba érkezik.

TANÜGY.

— **Évzáróvizsga Tavarnán.** E hó 13-án — mint tudósítónk írja — fényes sikerrel tartott meg a tavarnai áll. elemi iskolában az évzáróvizsgát, mely alkalommal jól eső örömmel tapasztalhatták mindazok a vendégek, akik a tanügy iránt érdeklődve, az iskola falai közé jöttek, hogy vasszorgalom és erős akarattal az idegen ajku vidékeken is minő szép eredményt mutathat fel egy hivatásos tanító. Tardos Miklós áll. iskolai tanító csak két év óta csepegteti a hazaszeretetet az idegen ajku apróság szívébe és már is oly fényes eredményre lépett most a nyilvánosság elé, hogy a nagyszámú jelen voltak mindannyian nem győzték eléggé csodálni az elért, valóban páratlan eredményt. A vizsga végeztével gróf Hadik-Barkóczy Endre az elismerés hangján gratulált Gardos Miklós tanítónak a felmutatott szép eredményhez, amely elismerés jóleső örömmel töltötte be a hivatásának magaslatára emelkedett tanító szívét. Ezután a gróf a gyermekekhez intézett bátorító szavai után 100 korona jutalmat osztott ki az erre érdemesnek talált gyermekeknek, míg a grófné több rendbeli egész ruhára való kelmét és sok kendőt osztott szét a leánygyermek között.

— **A sátoraljaujhelyi állami polgári leányiskolában** az 1902/3 tanévi vizsgálatok a következő napokban és sorrendben fognak megtartatni: Június hó 20-án d. e. 8—12-ig az összes felekezetek hittani vizsgája. Június 22-én d. e. 8—12-ig az I. osztály vizsgálat d. u. 3—5-ig francia vizsga. Június 23-án d. e. 8—12-ig a II. osztály vizsgálat, d. u. 3—5-ig ének- és torna vizsga. Június hó 24-én d. e. 8—12-ig a III. osztály vizsgálat. Június 25-én d. e. 8—12-ig a IV. osztály vizsgálat, d. u. 2—6-ig I.—IV. osztályu magántanulók írásbeli vizsgálat. Június 26-án d. e. 8—12-ig az I.—II. osztályu magántanulók szóbeli vizsgálat, d. u. 2—6-ig a III.—IV. osztályu magántanulók szóbeli vizsgálat. Június hó 27-én d. e. hálaadó istentisztelet. Záróünnepély, jutalmak, bizonyítványok s évi „Értesítő” kiosztása. A vizsgálatok ideje alatt a növendékek kézimunkái a III. osztály, rajzlapjai pedig a IV. osztály tantermében tekinthetők meg. Ezen vizsgálatokra a t. szülők és tanügy barátok tisztelettel meghívotnak. Sátoraljaujhelyen, 1903. június 15-én.

— **Értesítés.** A homonnai állami felsőkereskedelmi iskolában az 1903—1904. tanévre a beiratások június 29., 30. s július 1—3. napjain délelőtt 9—12-ig tartatnak meg. A beiratásnál a tanuló iskolai bizonyítványát bemutatja s a

10 kor. felvételi díjat befizeti. Szeptember első napjaiban csakis azon osztályokban lesz felvétel, melyekben a szabályszerű létszám (40) még betöltve nincsen. Évi tandíj 50 kor., mely összeg két részletben (szeptember s február elején) fizethető. Kelt Homonnán, 1903. június hó 19-én. Kováts József igazgató.

— **Iskolai értesítés.** A helybeli aut. orth. izr. népiskolában az ez évi nyilvános évzáró vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg: Folyó hó 23-án d. u. 2 órától lesz az I—II., 24-én d. e. 8 órától a III—IV. és aznap d. u. 2 órától az V—VI. osztályok vizsgálat. E vizsgálatokra a t. szülőket és tanügybarátokat tisztelettel meghívja: az iskolaszék.

— **A kassai áll. felső-kereskedelmi iskolába** az 1903—4-ik iskolai évre a beiratások f. évi június 30-tól július hó 3-ig bezárólag tartatnak, az intézet igazgatói irodájában, naponta d. e. 9—12 óráig. A beiratás alkalmával lefizetendő 10 K. felvételi díj. A tandíj a szeptember 1—4-ike között történő jelentkezés alkalmával fizetendő be. Szeptember 1—4-ikén folytatólagosan csak azon esetben vétetnek fel az intézetbe jelentkezők, ha a júniusi beiratások alkalmával az egyes osztályok létszáma (40) be nem telt volna. A jövő iskolai évben Kassán a női kereskedelmi tanfolyam is megnyílik.

NYILT TÉR. *)

Tekintetes szerkesztő ur!

B. lapjának f. évi 70-ik számában megjelent s engem és működésemet gyanúsító cikkre esupán az a válaszom, hogy a mai napon magam ellen azonnal a fegyelmi eljárást kérttem.

Tettem ezt tiszta lelkiismerettel s azon célból, hogy dr. Nánási Adolf ur ellen, annak alapján s annak idején majd rágalmozási pert indíthassak.

Tokaj, 1903. június hó 19-én.

Kiváló tisztelettel:

Münnich Ede,

járasi m. kir. állatorvos.

Mig a legutóbbi időkhig egyetlen vizsem volt egészen biztosan adagolható a vérköpésben, szívbjában és asthmában szenvedő embereknek, az újabb kísérletekből kiderült, hogy ilyeneknek egyedül a

„MARGIT”
gyógyforrás
Margittelep, Bereg megye

vize ajánlatos fogyasztásra, a mely ezek mellett nemcsak a húgyszervek betegségeiben a legjobb víz, hanem a legkitünőbb borvíz s enyhén sós ize miatt mindenki, még a legkisebb gyermek is a legszivesebben veszik magukhoz a gyomor és légző hurutos megbetegedésénél.

Országos főraktár:

Édeskuty S. Budapesten,

csász. és kir. udvari szállító.

Ásványvíz nagykereskedő.

Kapható mindenütt.

Mindenféle bel- és külföldi friss töltésű ásvány- és gyógyvizek, valamint forrás termékek kaphatók:

HAZAI H.

Ásványvíz kereskedésében (kis piac)

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Kiadótulajdonos **Éhler Gyula,**

Van szerencsém a n. é. közönségnek ajánlani

tisztán kezelt

ASZTALI BOROMAT.

Literje 36 krajozár.

SZABÓ ERZSI,

dohány- és szivar áruda.

LINDNER RÓBERT

gyógyszerész-féle

Alaiska-Crème

Cosmeticum bar excellence.

Az arcbőrnek rövid használat után ragyogó fehérséget, üdéséget, tisztaságot és báj ad. Eltávolít pörsest, szeplőt, bőrtöréseket (Mitesser) napbarnítottágot stb. Legcsunább kezeket finommá, fehérré és gyöngéddé varázsolja.

Előnyök: Alaiska-Crème nem zsíros, semmiféle fémalkatrészeket nem tartalmaz, orvosi jóváhagyva és ajánlva.

Teljesen ártalmatlan Egy tégely ára 3 korona.

Próbátégely 1 K. 20 f.

Alaiska-púder (arezpor)

Kitűnően kiegészíti az Alaiska-Crème fényes cosmetikai hatását, a bőrnek elbájosztó színárnyalatot, finom üde, rózsás üdéséget ad, nagyszerű illata, kitűnő fedőereje van és feltétlenül ártalmatlan, mert sem higanyt, sem bismutot nem tartalmaz. Egy doboz (fehér, rózsás vagy sárga) 3 korona

Kapható:

Linder Róbert gyógyszerésznél, Bécs, XIII 9, Lainzerstrasse 113.

Kitűntetve: Páris, London, Amsterdam és Bécsben 1902-ben arany érmekkel és díszoklevelekkel.

A vidéki n. é. közönséget saját érdekében kérem, esotleges szives megkereséseiket pontosan nevemre **Stark M á t y á s** ezimezni.

STARK MÁTYÁS

Sátoralja-Ujhelyben.

A butorok be- és kirakásáért kezesség vállalok.

Vasuton való költöztetésnél a butorkocsi használata díjmentes.

Egy toloszékot

három keréssel, beteg számára keresek megvételre. Értesítést kér Hancsel Vencel Sárospatakon.

Birtok bérlet.

Szabolcs megye Uj-Fehértó város határában: Kapitány-tanya nevezetű 610 holdas tagbirtok 72 kat. hold dohánytermeléssel, új gazdasági épületek, 6 szobás lakással 1905. okt. elsejétől;

Hajdu-Dorogh város határában 404 hold szántó föld 30 kat. hold közlegelővel, kaszálók stb., 35 kat. hold dohány engedéllyel, szükséges gazdasági épületekkel, továbbá:

Hajdu-Nánás város határában 2, esetleg 400 hold prima szántóföld, 60 kat. hold közlegelővel, 30 kat. hold dohánytermeléssel; kellő gazdasági épületekkel, 1904. Április elsejétől bérbe adtnak.

Az összes birtokok vasuti állomással birnak.

Czlm: négyesi **Szepessy Gyuláné** Hajdu-Nánás. Közvetítők kizárva.

Eladó ház.

A temető-utca központján, 3 utcára néző üzlet és koresmának nagyon alkalmas, nemrég épült és könnyen átalakítható ház, mely 4 szoba, 4 konyha, 4 éléskamra, pince, kert és melléképületekből áll, jutányos áron eladó. — Bővebbet **Sterez Jenőnél** fő-utca.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevetelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem

Jóhirnevű vendéglőmben kitűnő asztali bor 34 krtól 40 krig, továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 frt, 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,

S.-A.-Ujhely Korona v.

Uj szálloda.

Van szerencsém a nagyközönség tudomására hozni, hogy a mai nappal az „**Ósbudavárhoz**“ **czimzett vendéglő épületében**, melynek kezelője vagyok,

szállodát nyitottam.

Uj szállodámban **kilencz szoba** áll a nagy közönség rendelkezésére; valamennyi ujonnan átalakítva, kényelmesen és elegánsan berendezve, minden olyan kellékek ellátva, mely az utazó közönség magasabb igényeit is kielégíteni van hivatva.

A szobák árai a mellett jutányosak.

Midőn uj szállodámat a nagy közönség pártfogásába ajánlom, tisztelettel felhívom az utazó közönség figyelmét arra, hogy vendéglőmben kitűnő italokkal és ételekkel szolgállok.

Kiváló tisztelettel vagyok

Deutsch Miska,
szállodás.

Thierry A.
gyógyszerész
BALZSAMA

a legjobb diätetikus házi szer emésztési zavarok, gyengeség, émelegések, gyomorégések, felpuffadások stb. ellen, köhögéscsökkentő, görcscsökkentő, nyálkaszétesztő, tisztító hatású. 12 kis vagy 6 dupla üveg bérmentve csomagolással korona 4.—

Thierry A. gyógytára a „Védangyalhoz“ Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett. Valódi csakis az itt látható apaca-védjeggyel. Ezen szer különösen ajánlható; utazások alkalmával ne hiányozzon senkinél.

Thierry A.-féle Gentifolien-kenőcs

a leghathatósabb húzókenőcs, alapos tisztítás által fájdalommentesen, gyorsan gyógyító hatást gyakorol, idegen testek eltávolítása meggubítás által érhető el. Turistáknak kerékpárosoknak és lovaglónak nélkülözhetetlen. Postán bérmentve 2 tégely ára 3 K. 50 fillér.

Thierry A. „Védangyal“-gyógytára Pregrada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Kerülje mindenki az utazásokat, figyeljen a tégelybe égetett mellékelt látható védjegyre.

Utazások alkalmával ne hiányozzon senkinél és azért különösen ajánlható.

Központi raktárak Budapest: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógytára; Zágrábban: **MITTELBACH S.** gyógyszertár; Bécsben: **BRADY C.** gyógyszertára.

Tk. 5060/1903. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A sauhelyi kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a sauhelyi takarékpénztár, végrehajtónak valamint a s.-a.-ujhelyi Népbank mint takarékpénztár, valamint Spiegel Ignác csatlakozott végrehajtónak **Grosz Mórlicz és neje Lów Emilia** végrehajtást szenvedők elleni 4400 kor. 300 kor. és 12000 kor. tőke követelések és ezeknek járuléki iránti végrehajtási ügyében, utóajánlat következtében a s.-a.-ujhelyi kir. tszék a s.-a.-ujhelyi kir. Jüróság területén levő Sátoralja-ujhely rendezett tanácsú város határában fekvő a s.-a.-ujhelyi 1277 sz. tjkönyvben A. 3872 hrsz. alatt foglalt Grosz Mórlicz és neje szül Lów Emilia nevére írott szőlőre 1200 koronában, s.-a.-ujhelyi 2443 számú tjkönyvben A. 3352 hrsz. alatt foglalt és ugyanazok nevére írott szőlőre 1000 koronában és a s.-a.-ujhelyi 2350. sz. tjkönyvben A. 3868. hrsz. a foglalt és ugyanazok nevére írott szőlőre 1400 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az újabb árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1903. évi július hó 22** huszonkettő napján délelőtt 10 órakor ezen kir. tszék. tkvi hatóságánál a hivatalos helyiségben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is, kikiáltási áron alul azonban az utóajánlatban megajánlott és pedig a s.-a.-ujhelyi 1277 számú tjkönyvi ingatlan 550 koronán, a s.-a.-ujhelyi 2443 számú tjkönyvi ingatlan 110 kor. 10 fillér és végre a s.-a.-ujhelyi 2350 tjkönyvi ingatlan 55 korona vétel áron alul eladtni nem fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át v. is 120 korát 100 korát és 140 korát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3233. sz. a kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Sátoralja-Ujhelyben, a kir. törvényszék telek-könyvi hatóságánál 1903. évi június hó 4 én.

Wielland, kir. trvszéki bíró.

901|1903. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében közhírré teszi, hogy a sauhelyi kir. járásbírósnak 1903. évi V. II. 293|1 számú végzése következtében Dr. Pajor Dezső ügyvéd által képviselt Első magyar nap-és esernyő gyár javára **Selvárcz Sámuel** sárospataki lakos ellen 179 K. 73 f. s. jár. erejű 1903. évi május hó 11-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 796 koronára becsült következő ingóságok u. m.: cipők, bőrdíszok, boltiálványok stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a sauhelyi kir. járásbíró-ság 1903. évi V. II. 293|3. számú végzése folytán 113 kor. 25 fill. tőkekövetelés, ennek 1903. évi május hó 15 napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és bíróilag már megállapított költségek erejű Sárospatakon alperes üzlet helyiségében **1903. évi Junius hó 24-ik** napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozó oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi 60. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek szükség esetén becsáron alul is eltoznak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverést az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Sauhelyben, 1903. évi június hó 12-én
Fejér Zoltán, kir. bir. végrehajtó.

EPILEPSIA, ki gör-

álmatlanság vagy más ideges bajokban szenved, forduljon egész bizalommal a **Schwanen** gyógyszertárhoz Frankfurt a M. honnan teljesen díjmentesen kap egy füzetet.

Salgó-Tarjáni kőszénbánya-részvény-társulat

Budapest, V., Erzsébet-tér 16. szám.

Szénosztályozás:

Gőzcséplőgép-, gőzeke- és szobafűtésre:
Darabos (tömör) szén és kockaszén.

Továbbá:

Diószén	} gyári kazánfűtésre.
Durvaszén	
Aknaszén	
Rostált aknaszén	
Aprószén	
Kovácsszén	} körkemence fűtésre. kovácsolási célokra.

Megrendelések központi irodánkhoz: Budapest, V., Erzsébet-tér 16 sz. a. intézendők.

Jutányos árak és pontos, gyors szállítás!

A társulat széntermelése évenként:

Salgó-Tarjáni bányákban	10 millió
Petrozsényi bányákban	6 millió

A vezetése alatt álló Esztergom—Szászvári kőszénbánya-részvénytársaság termelése évenként:

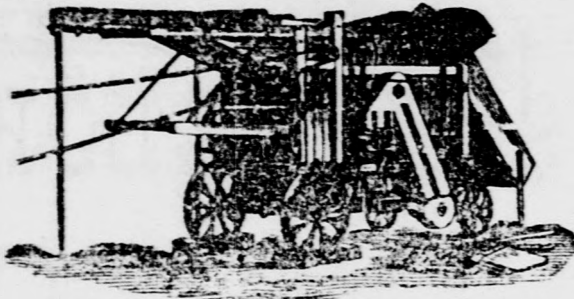
Dorogh—Annayolgyi bányákban	2.4 millió
Szászvári bányákban	0.6 millió
Össztermelés	19 millió

m é t e r m á z s a

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje Kassán.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen és gondosan gyártott, jóhírű gépeit a közeledő nyári időnyre nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással járgány, vagy gőzmozgany általi hajtásra.

Kézi cséplőgépeit járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel, vagy anélkül.

Baker-és magtár-rostait, továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgepeket és gőzkazánokat. **Szeszgyár-berendezéseket** m. b. Hencze-főzőket, kavaró készülékeket, malátá és burgonya-zúzókat, olaj-sajtókat, olajmag pörkölőket, malomberendezéseket stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan

Bizományi raktár Herz Kálmán urnál S.-A. Ujhely

kinél a cég gyártmányai eredeti áron beszerezhetők.

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénknak gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Közgyűlési meghívó.

A sátoraljaujhelyi petróleum finomító részvénytársaság

t. részvényeseit

folyó hó 29-én délelőtt 10 órakor

a s.-a.-ujhelyi Takarékpénztár helyiségében

tartandó

rendes évi közgyűlésre

ezenel meghívom.

Tárgy:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése.
2. 1902—1903. évi zárszámadások előterjesztése.
3. Felmentvény iránti határozat.
4. Esetleges Indítványok.

Tisztelettel:

Dókus Gyula,
társulati elnök.

Klimatikus Szolyva-ĥársfalva Hidegviz-gyógyintézet

(Bereg megyében).

Posta és távirat a fürdőtelepen.
(Vasúti állomás).

Remek szép fekvés, kiránduló helyek és sétányok.

GYÓGYESZKÖZÖK:

Hidegvizgyógyintézet, vasas- és égvényes savanyviz és fürdők, ez idén újonnan és czélszerűen átalakított sós- és fenyőbélzési intézet, villany-masszázs, természetes melegtej. juhsavó; mindezek czélszerű használatára a gyógyfürdő orvosa ügyel fel.

Járványmentes Állandó fürdőhely. Gyógyszertár, orvos. Két vendéglő
Kitűnő ellátás és lakás.

Elsőrendű cigány zene.

GYÓGYJAVALLATOK:

Tüdőbajok, malária (mocsárláz), gége-, hörg- és tüdőhurut, emésztetlenség, máj- és légdaganatok, vishólyaghurut, specifikus s görvélyes csontbántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migraine, histeria, szédülés, nehéz légzés, hypochondria. Vérhajok, köszvény, görvélly, bukór, delirium trem. potat. Női bajok, fehérhólyás, sápkór, havi zavarnaknál.

Idény májustól októberig.

Prospektussal s egyéb felvilágosítással szívesen szolgál.

a fürdőigazgatóság.

7239—1903. P. szám.

Hirdetmény.

A sátoraljaujhelyi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a m. kir. államvasutaknak Meczner Gyula és neje szül. Farkas Mária sátoraljaujhelyi lakosok elleni, a sátoraljaujhelyi 621 számú tjkvbeu A + 10 sorszám alatt foglalt 2361/b hrszám alatti s tagosítás előtt 5427 hr. szám alatt és Meczner Gyula és neje szül. Farkas Mária tulajdonát képező ingatlanok kisajátítási ügyében a kártalanítási eljárás megkezdésére 1903. évi junius hó 22 (huszonkettő) délelőtti 9 óráját Mikita Emil kir. törvényszéki bíró hivatali helyiségébe kitűzte, a távollevők és ismeretlen tartózkodásuak képviselőtere Krasznopolszky Ferencz sátoraljaujhelyi ügyvédet kinevezte; a fenti határnpra az érdekelteket oly hozzáadással idézi, hogy elmaradásuk kártalanítás tekintetében hozandó érdemleges határozatot gátolni nem fogja.

Sátoraljaujhelyben, a kir. törvényszéknek 1903. évi május hó 30-ik napján tartott üléséből.

Fornszek,
elnök.

Kálnási L.
jegyző.

A szőlő OIDIUM

betegsége ellen

az évek óta kipróbált legjobb szer a

Dr. ASCHENBRANDT-féle

RÉZKÉNPOR.

Leszállított ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban á kilogramm 46 fill.; 10 és 5 kilogrammos zsákokban, valamint 2 kilogrammos dobozokban á kilogrammonként 50 fill.

Használata olesőbb, mert kevesebb kell belőle; biztosabb, mert a lombhoz tapad, a szél le nem fujja.

= A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javítja!! =

Ott a hol eddig a peronospora nem jelentkezett még az idén, ott a rézkénpor egyuttal a peronospora ellen is mentesíti a szőlőt, s így a harmadik permetezés elmaradhat. Ez pedig lényeges költségmegtakarítás!

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE“

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

A por kapható és megrendelhető: **Fogyaszt. és érték. szövetkezet Sárospatakon, — Klár és Neumannál Sátoraljaujhelyen, — Almer Lajos és Károlynál Nagy-Bánján, — Klein Emilnél Tarzalon, — Kéler Iurénél Mádón.**

Édes atyám **Szóllósy Arthur** sajáttermésű tokaj-hegyaljai borainak palackkonkinti eladását a következő árak szerint eszközölöm:

0.7 literes palackokban	könnyű pecsenye bor	— kor. 60 fil.
"	jó	— kor. 80 fil.
"	könnyű szamorodni	1 kor. — fil.
"	nehézebb	1 kor. 50 fil.
"	II. nehéz	1 kor. 80 fil.
"	I.	2 kor. 20 fil.
0.5	két puttonos aszu	2 kor. 80 fil.
"	három	3 kor. 20 fil.
"	négy	4 kor. — fil.
"	öt	5 kor. — fil.

Palackokért darabonként 16 fillért számítok és ugyanannyiért visszaveszem.

5 üveg megrendelést díjmentesen hához szállítok.

Szóllósy Tivadar.
Kazinczy utca 508. sz. emelet.

Kapható: **Szabó Erzsikénél** kis trafik és **Rein István** cukrászdájában, helyben.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában).
Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek messzben föloldhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilónként 16 krtól fölfelé szállíthatnak és a mai a festék szintiztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyancsak utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

200 korona jutalék utánzások kimutatásáért.

Schicht-szappan

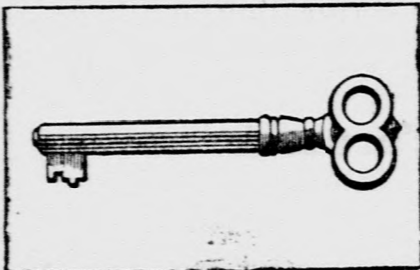
„SZARVAS”

VÉDJEGY:

Legjobb, legkiválóbb és azért a legolcsóbb szappan. — Minden ártalmas kevértől mentes.

„KULCS”

Mindenütt kapható.

A bevásárlásnál kiváltképpen ügyelni kell arra, hogy minden darab szappan „Schicht” névvel és fenti védjegy valamelyikével birjon.

Árlejtési hirdetmény.

A sajlóadi m. kir. vallásalapítványi uradalom tulajdonát képező Zemplénmegye Takta-Harkány község határában levő Bazsi pusztai birtokán egy új bérlőlak felépítése 15865 kor. 41 fill, azaz tizenöt-ezernyolcszázhatvanöt korona 41 fillér költség mellett a Nagyméltóságú vallás- és közoktatási m. kir. miniszterium 1903. évi 37981. számú rendeletével engedélyeztetvén, a bérlőlak felépítése iránt **1903. évi július hó 6-án délelőtti tíz órakor** Sajóládon a m. kir. közalapítványi ispánsági irodában zárt ajánlatu verseny fog tartatni.

Versenyezni szándékozók felhivatnak, miszerint 1600 kor, azaz egyezerhatszáz kor. bánatpénzzel s egy koronás bélyeggel ellátott s öt pecséttel leragasztott írásbeli ajánlataikat, melyben az építkezésre megajánlott összeg szám és betűvel világosan kiirandó, nevezett nap délelőtti tíz óráig nyujtsák be.

Elkészve érkezett, táviratilag tett, vagy utóajánlatok el nem fogadtatnak.

Versenyzők csak szakértő magyar építészek lehetnek.

A versenyzők közötti szabad választási jog a nagyméltóságú vallás- és közoktatási m. kir. miniszterium részére fentartatik.

Az árlejtési feltételek és építési iratok Sajóládon (Borsod-megye) a m. kir. közalap. ispánsági irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kelt Sajóládon, 1903. évi június hó 14-én.

M. kir. Közalap. Ispánság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Chicago-i aratógépgyár.)

KNECHT J. E., igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 30.

Katalógusok ingyen és bérmentve.

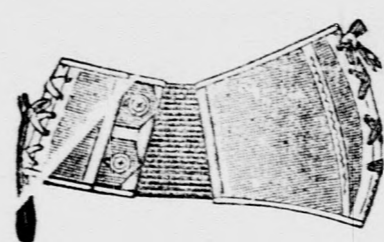

Felvilágosításokkal készíthetjük szolgálatunk.

GYÁRTMÁNYOK: Kévektőgép „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manila” kévektőfonal gyártmányai. Évi gyártmány 362,000 gép.

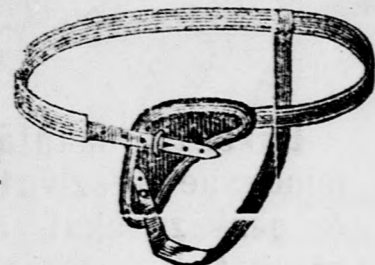
Sátorajja-Ujhely nyomtatott a „Zemplén” könyvnyomtató intézetében.

SÉRVBEN SZENVEDŐK

forduljanak hozzám

teljes bizalommal.

30 évi tapasztalatom, melyet a külföld egnagyobb Orthopaediai és kötszer műhelyeiben szereztem, biztosítékot nyujt szakképességemről, hogy a legelavultabb sérveknél is segítek. — Készítek kaskötőt, műfűzőt, egyenes tartót, púpkötőt, műlábát, kezeket stb.

Nagy raktár mindennemű betegápolási cikk és orvosi műszerekben, irigátor, ágy tál, éjjeli ciosot, Bidet, tej sterilizáló készülék Prof. Soxhlet szerint, valamint minden Gummi áru.

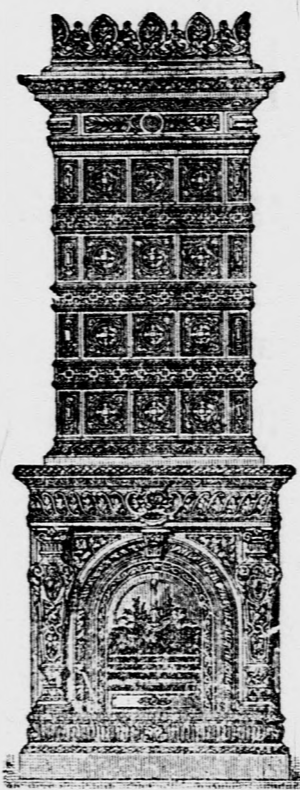
Valódi francia különlegességek discretio mellett.

— Keztyük saját gyártmány, mérték szerint is. —

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

BLUMBERG S. E. keztyűs és műkötszerész
Kassa, főutca 91. szám.

Kut szivattyúk és gazdasági cikkek.

Eperjesi cserépkályhák

mélyen leszállított árban,

ugyszintén

márvány-, gránit- és labrador sírkövek, nemkülömben bel- és külföldi

ásványvizek,

vizhatlan ponyvák, Román és portland cément kapható

BEHYNA TESTVÉREK

vas-, fűszer- és bizományi üzletében.

Peronospora feekendők, ruggyanta- és kender tömlők.

Rakovszky Sándor

férfi és női-ruha vegyítisztító, selyem-szövet gyapju-ruhafestő és guvlirozó intézete.

S.-A.-Ujhely, a vármegyeház háta mögötti Bercsényi-u. 45. sz.

Férfi és a női ruhák, tisztí egyenruhák, tavaszi és őszi felöltők, gyermek-ruhák, szallagok, csipkék, nyakkedők, szarvasbőr nadrág stb. elő nem sorolt tárgyak tisztításra elvállaltatnak. Minden megunt színű, vagy színehagyott női és férfi ruhák, a tárgy minőségéhez képest minden divatos színben festetnek.

Ajánlom továbbá

Guvlirozó-gépemet

a n. é. hölgyközönségnek szives figyelmébe. — Guvlirozni elvállalok: selyem, krep, batiszt, ternó, mol, muszlinduzuárt, gázt, iluzient, dűschest, selyem-csipkéket, klotokat, u. m. egész női ruha aljakra, gyermek ruhákra, köpenyegre, schlafrokra, zsipon aljakra, diszkó-tényeket, betéteket és diszeket a legszolidabb árak mellett.

Guvlirozások kívánatra azonnal elkészítetnek.

Férfi- és női ruhák kívánatra a legrövidebb idő alatt olesó áron tisztítatnak.

Férfi ruhák vasalása azonnal elkészítetnek.